

Τραγωδία στα Τέμπη

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ενεργοποιηθεί ποτέ. Το γνωμοδοτικό συμβούλιο συγκροτείται από έναν αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου και δύο εισαγγελείς εφετών έπειτα από κλήρωση που διεξάγεται σε δημόσια συνεδρίαση στην Ολομέλεια. Καθίσταται έτσι προφανές ότι όσο και αν έχει γνωμοδοτικό χαρακτήρα η άποψη των κορυφαίων εισαγγελέων θα είναι δεσμευτική για τις αποφάσεις που θα λάβει η Ολομέλεια, καθώς δύσκολα θα μπορούσε να παρεκκλίνει από αυτή.

Ο λόγος της μη ενεργοποίησης της σχετικής διαδικασίας δεν είναι άλλος από το ρίσκο που ενέ-

ΕΝΙΣΧΥΣΗ

Ο πρώην υπουργός υποστηρίζει ότι το υπουργείο τον Νοέμβριο του 2021 ζήτησε εγγράφως την ενίσχυση του ΟΣΕ με 293 άτομα. Ζήτησε μάλιστα οι 120 εξ αυτών να προσληφθούν άμεσα

ας των συγκοινωνιών με θανατηφόρο αποτέλεσμα που είναι κακούργημα και επισύρει μέχρι και την ποινή της ισόβιας κάθειρξης ή πλημμέλημα που αφορά την παράβαση καθήκοντος. Επιπλέον, τίθεται θέμα παραγραφής ακόμη και για τον Κ. Καραμανλή σε περίπτωση που δεν προχωρήσει η διαδικασία στη Βουλή μέχρι τη λήξη της Β' Συνόδου τον Οκτώβριο, παρόλο που έχει γίνει η αλλαγή του Συντάγματος το 2019 σύμφωνα με την οποία ισχύει για τους υπουργούς ό,τι και για τα μη πολιτικά πρόσωπα όσον αφορά την παραγραφή των αδικημάτων; Και τι γίνεται με τους «συμμέτοχους», δηλαδή τα 31 μη πολιτικά πρόσωπα που έχουν ήδη απολογηθεί στον ανακριτή;

Η αντίστροφη μέτρηση για τη διαβίβαση της δικογραφίας στη

Κατά τον ανακριτή, ο χρόνος τέλεσης των αξιόποινων πράξεων αρχίζει την 1η/1/2016 με τη μη ολοκλήρωση, όπως προβλεπόταν, της σύμβασης 717 για τα έργα εκσυγχρονισμού του σιδηροδρόμου, και λήγει τον Φεβρουάριο του 2023, όταν συνέβη το τραγικό δυστύχημα.

Δηλαδή, η έλλειψη εποπτείας των αρμόδιων φορέων για την ασφάλεια του σιδηροδρόμου είναι κατ' εξακολούθηση πράξη που είχε ως συνέπεια τη σύγκρουση. Κατά μία άποψη το «κατ' εξακολούθηση» βάζει στο «κάδρο» των ευθυνών και τον Χρ. Σπίρτζη, καθώς ως χρόνος τέλεσης του αδικήματος μπορεί να θεωρηθεί το μοιραίο βράδυ της 28ης Φεβρουαρίου του 2023.

Οι περισσότεροι, ωστόσο, σημειώνουν πως ακόμη και με αυτή την «ανάγνωση», η «κατ' εξακολούθηση» τέλεση του όποιου αδικήματος διακόπτεται το 2019, όταν και σταμάτησε να είναι υπουργός.

Προϋποθέσεις παραγραφής

Όσον αφορά τον Κ. Καραμανλή, είτε με επίκληση την αλλαγή του Συντάγματος το 2019 όσον αφορά τον χρόνο παραγραφής είτε με τα ισχύοντα πριν, τυχόν αξιόποινες πράξεις παραμένουν ακόμη «ζωντανές».

Πολλοί συνταγματολόγοι ωστόσο προειδοποιούν ότι η καθυστέρηση στην κατάθεση του εφαρμοστικού νόμου για την αλλαγή του Συντάγματος έχει συνέπειες στην αναδρομικότητα της ρύθμισης, καθώς αποτελεί βασική νομική αρχή ότι ο κατηγορούμενος δικάζεται με τον ευμενέστερο γι' αυτόν νόμο. Δηλαδή, το όποιο/α αδικήματα αποδοθούν μπορεί να υπαχθούν στην ισχύ της σύντομης παραγραφής (των δύο βουλευτικών συνόδων) που ίσχυε πριν από το 2019, καθώς ο σχετικός νόμος παρέμεινε σε ισχύ έως το 2025.

Αυτό σημαίνει ότι υπάρχουν σοβαρές πιθανότητες παραγραφής και για τον Κ. Καραμανλή αν δεν ασκηθεί δίωξη εναντίον του μέχρι τον Σεπτέμβριο.

Άλλο ένα ζήτημα που θα κληθεί να λύσει η Βουλή, ή το Δικαστικό Συμβούλιο του Αρείου Πάγου αν προχωρήσει η διαδικασία του Ειδικού Δικαστηρίου, είναι τι θα γίνει με τους συμμετέτοχους. Σύμφωνα με τα όσα αναφέρει στο διαβιβαστικό του ο ανακριτής, ως συμμετοχοί σε τυχόν αδικήματα υπουργού/ών μπορεί να θεωρηθούν τα 31 στελέχη-υπάλληλοι του ΟΣΕ και της ΕΡΓΟΣΕ που έχουν απολογηθεί.

Όπως εξηγεί στην «Ρ» ο αναπληρωτής καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου, **Χαράλαμπος Τσιλιώτης**, «η δικονομική μοίρα τους είναι καταρχήν κοινή με αυτή των υπουργών από την άσκηση της ποινικής δίωξης μέχρι τη δίκη τους από το Ειδικό Δικαστήριο. Ακόμα και αν η Βουλή δεν ασκήσει δίωξη εναντίον τους, αυτό οφείλει να κάνει ο αρεοπαγίτης ανακριτής κατά το στάδιο της ανάκρισης ή να τον διατάξει να το κάνει το Δικαστικό Συμβούλιο, που μπορεί να εκδώσει προσωρινό βούλευμα και να διατάξει τη συμπλήρωση της ανάκρισης και με νέους κατηγορουμένους, αλλά μόνο ως προς τους συμμετέτοχους και όχι τους υπουργούς, κάτι που μόνο η Βουλή μπορεί να κάνει κατά τη διαδικασία του άρθρου 86 παρ. 3. Η ανάκριση -ή η συμπαροπομή των συμμετοχών στο ακροατήριο του Ειδικού Δικαστηρίου- επέρχεται ακόμα και αν διενεργείται ανάκριση εις βάρος τους ή έχουν παραπεμφθεί σε δίκη κατά την κοινή ποινική δικονομική διαδικασία, η οποία ως προς αυτούς τερματίζεται. Η κοινή δικονομική μοίρα υπουργών και συμμετοχών διαχωρίζεται μόνο στην περίπτωση που υπουργός απαλλάσσεται της κατηγορίας ή παύσει η ποινική δίωξη εις βάρος του με απαλλακτικό βούλευμα του Δικαστικού Συμβουλίου, οπότε εάν απαιτηθεί παραπομπή για τους συμμετέτοχους αυτοί παραπέμπονται με παραπεμπτικό βούλευμα του ιδίου Συμβουλίου στο αρμόδιο τακτικό ποινικό δικαστήριο που έχει δωσιδικία να τους δικάσει».

χει. Τη δεδομένη χρονική στιγμή πάντως πιθανότερο θα ήταν να τεθεί ένα τέτοιο αίτημα από την αντιπολίτευση παρά από την πλειοψηφία.

Νομικά ζητήματα

Η διαβίβαση της δικογραφίας για την τραγωδία των Τεμπών στη Βουλή ανοίγει ένα νέο κεφάλαιο στην υπόθεση σχετικά με τις ευθύνες πολιτικών προσώπων αλλά και έναν έντονο διάλογο για σειρά θεμάτων που ανακύπτουν. Για παράδειγμα, ποιο ή ποια αδικήματα μπορούν να αποδοθούν στους Κ. Καραμανλή και **Χρήστο Σπίρτζη**, οι οποίοι διετέλεσαν υπουργοί Μεταφορών την περίοδο 2016-2023; Διατάραξη της ασφάλει-

ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ

Αν προχωρήσει η διαδικασία του Ειδικού Δικαστηρίου το ερώτημα είναι αν σε αυτό θα παραπεμφθούν οι 31 υπάλληλοι του ΟΣΕ και της ΕΡΓΟΣΕ

Βουλή άρχισε μετά τις απολογίες των δύο στελεχών του υπουργείου Μεταφορών. Παρότι οι κατηγορούμενοι για το κακούργημα της διατάραξης ασφάλειας των συγκοινωνιών επέρριψαν τις ευθύνες για την κακή κατάσταση του σιδηροδρόμου, λόγω μη ολοκλήρωσης των έργων εκσυγχρονισμού και της έλλειψης προσωπικού, σε ΡΑΣ, ΕΡΓΟΣΕ και ΟΣΕ, από τα έγγραφα που προσκόμισαν προέκυψε ότι γνώση αυτής της κατάστασης είχε και η πολιτική ηγεσία του υπουργείου.

Βάσει αυτού, σύμφωνα με νομικές και δικαστικές πηγές, τα περιγραφόμενα στο διαβιβαστικό τυχόν αδικήματα των πρώην υπουργών είναι και εκείνα της διατάραξης και της παράβασης καθήκοντος, με τη Βουλή (ή το Δικαστικό Συμβούλιο του Αρείου Πάγου, αν προχωρήσει η διαδικασία βάσει του νόμου περί ευθύνης υπουργών) να αποφασίζει αν και ποιο/α θα αποδώσει.